

TeminaT
YAYINCILIK

KAYMAKAMLIK
ADAYLIĞI

GİRİŞ SINAVI

GENEL YETENEK VE GENEL KÜLTÜR TESTİ
ALAN BİLGİSİ TESTİ

1

ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI

Bu denemenin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, denemenin tamamının veya bir kısmının Yayınevimizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve denemenin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

1. Bu parçada anlatılmak istenen düşünce masallara yer yer şiirler ve türkülerin katılmasıyla günümüze kadar ulaşan bilgilerimiz aktarılmıştır. “Şiiri kanatları üstünde taşıyan türküler” sözüyle anlatılmak istenen ise şiirin, türkülerden doğup geleceğe ulaşmasıdır. Çünkü masallar sayesinde kulaklarda yer edinen türkü sayesinde şiir kültürü yerleşmiştir ve nesilden nesile aktarılmıştır.

Cevap A

2. “Büyük sanat eseri, yol göstermek, düzeltmek isteğinden değil, yaratmak ihtiyacından doğmuştur.” cümlesinin anlamı irdelendiğinde sanatçının eserini toplumun hatalarını düzeltmek, toplumu aydınlığa kavuşturacak yolda meşale görevi üstlenmek için oluşturmadığını, yoğunlaşan duygularını sanatsal bir çalışma ile ortaya koyduğu anlaşılır. Bu doğrultuda seçeneklerin anlamı düşünüldüğünde en yakın anlam “D” seçeneğinde verilmiştir.

Cevap D

3. Bir yazar ya da bir eserin dil ve anlatım özelliklerine biçem (üslup) denir. Parçada “Nasıl anlatılmış?” sorusunun cevabını alabildiğimiz cümle biçem ile ilgilidir. Parçaya bakarsak IV numaralı cümle bize “Nasıl anlatmış?” sorusunun cevabını verir. Yazarın biçeminin işlek, akıcı ve usta bir öykü kuruculuğuna sahip olduğu anlatılmıştır.

Cevap D

4. “Kitapların yenilerini de eskilerini de severim ama yenilerine her zaman güven olmaz.” cümlesiyle yeni ve eski kitapların değerine değinilmiştir. Kitapların değerinin zamanla ortaya çıkacağından dolayı yeni kitaplara güven olmayacağı belirtilmiştir. Yani “Kitabın değeri zaman içinde ortaya çıkar.” seçeneği doğru cevaptır.

Cevap E

5. Seçenekler incelendiğinde “C” şıkkında yazım hatası yapılmıştır. “Yalnızlık” sözcüğünde yazım hatası vardır, doğru yazılışı “yanlılık” şeklindedir.

Cevap C

6. Bu parçada, insanların bir ihtirası, bir mesleği, bir merakı olduğu vurgulanmıştır. Çoğu insanın zekâsının bu alanlarda geliştirdiği ama başka alanlara yönelmediği belirtilmiştir. “Beyninde sürülmemiş tarla yok” sözüyle yazarın birden fazla alana yöneldiği, çok yönlü özelliklere sahip olduğu belirtilmiştir.

Cevap B

7. Verilen parça incelendiğinde Hüsnü Göksel hakkında okuyucuya bilgi verilmek istenmiştir. Verilen bilgilerde Hüsnü Göksel’in kişiliğine ve sanatçı kimliğine değinilmiştir. Bundan dolayı bu parça “Hüsnü Göksel’in kişiliği ve sanatçı kimliğini değerlendirir misiniz?” sorusunun bir yanıtı olabilir.

Cevap C

8. Verilen parça incelendiğinde IV numaralı cümle anlatımın akışını bozmaktadır. I, II, III, V ve VI cümlelerde dolmuşların tıka basa dolu olmasından, bunun sonucu olarak da dolmuşlara olan ihtiyacın arttığını ve dolmuş sayısında artış gözlemlendiği aktarılmıştır. Fakat IV cümlede de dolmuş şoförlerinin yolculara karşı davranışı ve saygısına değinilerek akış bozulmuştur.

Cevap C

9. Verilen parçada ana düşünce yaşam ve ölümün değeridir. Yaşam ne kadar önemliyse ölüm de o derece önemlidir. E seçeneği incelendiğinde yaşamı önemsemenin anlamsız olduğu vurgulanmıştır. Ama yaşam bir değerdir.

Cevap E

10. Parçada tanıtılan düşünüre göre zihninde doğuştan hiçbir düşünce ve ilke mevcut değildir. "C" seçeneğinde ise insanın, doğuştan gelen özellikleri olduğu belirtilmiştir. Bu da düşünürün savunduğu bir görüş değildir.

Cevap C

11. Verilen parça incelendiğinde edebiyatta her şeyin söylenmesi, aynı konuların farklı anlatımlarla aktarılması, dile getirilmiştir. Bundan dolayı, cümle " ... çünkü bunların her biri kendine özgü bir anlatım taşıyor" şeklinde devam ederse anlam bütünlüğü korunur.

Cevap E

12. Paragraf derinlemesine irdelendiğinde A, B, D ve E seçeneklerini paragrafın bütününe sindirildiği görülecektir. C seçeneğindeki "Edebiyata değer vermeyenlerin yurttaşlık bilincinden yoksun olduğuna" düşüncesinden söz edilmediği görülecektir.

Cevap C

13. Paragrafta anlatılan duyarlı, duygulu, titiz, dostluğa önem veren bir yapısı olduğu üzerinde durulmuştur. Kişi aynı zamanda çevresindeki insanları da sevmektedir. Bu özelliklerinden dolayı kişi, sevdiği için sevmeyi hak etmiştir.

Cevap A

14. Paragrafta büyüklerimizin her zaman için bizi kendilerine benzetmek istediklerinden ve bu yönde öğütler verdiklerinden söz edilmektedir. Her zaman "Ben senin yaşındayken..." diye cümleye başlanır. Paragrafta asıl anlatılmak isteneni açıklayan cümle B seçeneğinde verilmiştir. "Babaların çocuklarını kendileri gibi olmalarını istemeleri"

Cevap B

15. Türk tarihinde ilk kez çok partili hayata II. Meşrutiyet zamanında 1909'da Kanunuesasi'de yapılan değişiklikle geçilmiş ve birçok parti kurulmuştur. Ancak Halk Fırkası Osmanlı Devleti döneminde değil Türkiye'nin ilk partisi olarak 9 Eylül 1923'te kurulmuştur. Ayrıca Halk Fırkası I. TBMM'de bulunan gruplardan Müdafaa-i Hukuk Grubu'nun partiye dönüşmesi ile kurulmuştur.

Cevap E

16. Bulgaristan II. Meşrutiyet'in ilanı sırasında 1908'de bağımsızlığını ilan etmiştir. Diğer şıklar Balkan Savaşları (1912-13) sırasında kaybedilen topraklardır.

Cevap A

17. Sorudaki bütün şıklarda İstiklal Mahkemeleri kurulmuştur. Bu mahkemeler en son 1926'da İzmir Suikasti'nde kurulmuş ve 1929'da tamamen kaldırılmıştır.

Cevap E

18. Ölçü ve Tartı Birimlerinin Değiştirilmesi ve Miladi Takvimin kabulü ile aynı anda kullanılan uygulamalardan vazgeçilmiş ve bu alanlarda birlik sağlanmıştır. Soyadı Kanunu'nda da toplumda yaşanan karışıklıkları gideme amacı vardır. Ancak herhangi bir ikiliği giderme yoktur.

Cevap C

19. Türkiye'de özelleştirmeye ilişkin ilk kanun 1984 yılında çıkartılmıştır. Bir başka deyişle, özelleştirme süreci 1980'li yıllarda başlamıştır. Bu nedenle, özelleştirilmelerin hızlanması 1950-1960 döneminin olayları arasında yer almaz.

Cevap D

20. Türkiye 2001 yılında yaşadığı krizin bir sonucu olarak küçülmüştür. Öncül III doğru değildir. Küçülmenin bir sonucu olarak dış ticaret açığı azalmıştır ve 2000'lerin en düşük dış ticaret açığı gerçekleşmiştir. Öncül I doğrudur. Dış ticaret açığı olmasına karşın cari fazla verilmiştir. Bunun nedeni görünmeyenler dengesidir. Öncül II doğrudur.

Cevap C

21. İktisat kongrelerinin ilki 1923 yılındaki kongredir. Bu kongrenin ardından yapılan ve resmi olarak kabul edilen kongreler 1981, 1992, 2004 ve 2013 yıllarında gerçekleşmiştir. Böylece, son kongre 2013 yılındadır.

Cevap D

22. Kemal Süleyman Vaner'in 1947 yılında hazırladığı Vaner planı açık ekonomi koşullarına uygun ve liberal bir plandır. Bir diğer adı Türkiye İktisadi Kalkınma Planı'dır. Ulaştırma, enerji ve tarım sektörlerine yatırımların artırılması, özel kesime destek verilmesi ve kırsal kesimin ekonomik standartlarının yükseltilmesi gibi hedefleri vardır. Diğer taraftan, bu plan uygulamaya konmamıştır.

Cevap C

23. Uluslararası Para Fonu (IMF) 1944 yılında Bretton-Woods konferansının sonucunda kurulmuştur. Türkiye 1946 yılında üyelik başvurusunu yapmış ve 1947 yılında Uluslararası Para Fonu'na üye olmuştur. Türkiye halen bu kuruluşa üyedir.

Cevap D

24. Sanayi ve Maden Bankası 1925 yılında kurulan bir bankadır. 1932 yılında Devlet Sanayi Ofisi'ne devredildikten sonra ismi değişmiş ve ardından Sümerbank'a devrolmuştur.

Cevap C

25. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, enflasyon hedeflemesi rejimi kapsamında enflasyona ilişkin hedef koymaktadır. 2012 yılından bu yana hedeflenen enflasyon %5'tir.

Cevap B

26. Türkiye'de 2021 yılında il düzeyinde kişi başına gayrisafi yurtiçi hâsıla değeri en düşük olan il 20 bin 421 TL ile Şanlıurfa olmuştur.

Cevap E

27. Doğrudan gelir desteği günümüzde verilmeyen bir tarımsal destekleme aracıdır. Doğrudan gelir desteği alan bazlı tarımsal destek ödemeleri arasında yer almaz.

Cevap D

28. 2022 Mayıs ayında ihracatta ilk sırayı Almanya almıştır. Almanya'ya yapılan ihracat toplam ihracatın % 7,9'unu oluşturmuştur.

Cevap A

29. İnsan haklarının bir bütün olarak anlam ifade edeceğine dair temel özelliği 'bölünmezlik' ilkesinin sonucudur.

Cevap: E

30. (Eski) Yugoslavya ve Ruanda'da meydana gelen insan hakları ihlallerini yargılamak için Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararı ile 1993 yılında (Eski) Yugoslavya Uluslararası Ceza Mahkemesi, 1994 yılında da Ruanda Uluslararası Ceza Mahkemesi kurulmuştur.

Cevap: C

31. Ekonomik Sosyal ve Kültürel Haklar Komitesi'ne bireysel başvuru yolu, Ekonomik Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi'ne Ek Protokol ile düzenlenmiştir ve fakat Türkiye henüz bu Protokol'e taraf değildir.

Cevap: B

32. AİHM'in yargı yetkisinin ulusal mahkemelere danışma görüşü vermek üzere genişletilmesine ilişkin düzenleme Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne Ek 16 No'lu Protokol ile yapılmıştır.

Cevap: E

33. Seyahat özgürlüğünün 1982 Anayasasındaki sınırlama sebepleri: Suç soruşturma ve kovuşturması, suç işlenmesini önlemek biçimindedir.

AİHS Ek 4 No'lu Protokolde düzenlenen seyahat özgürlüğünün sınırlama sebepleri: Ulusal güvenlik, kamu emniyeti, kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, sağlık ve ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunmasıdır.

Cevap: C

34. 2 Mart 2021 tarihinde kamuoyuna açıklanan İnsan Hakları Eylem Planı'nın uygulama süreci için 2 yıl öngörülmüştür.

Cevap: B

1. Anayasa'nın 12. maddesine göre herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir.

Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbiri, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı ve insan haklarına dayanan demokratik ve lâik Cumhuriyeti ortadan kaldırmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde kullanılamaz (AY m. 14).

Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlandırılabilir. Yabancılar için ise, milletlerarası hukuka uygun olarak kanunla sınırlandırılabilir.

Olağanüstü dönemlerde (savaş, seferberlik, OHAL), temel hak ve hürriyetlerin kullanımının kısmen ya da tamamen durdurulabilmesi mümkündür. Anayasa'nın 15. maddesine göre, "Savaş, seferberlik, veya olağanüstü hallerde, milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlâl edilmemek kaydıyla, durumun gerektirdiği ölçüde temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir veya bunlar için Anayasada öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilir."

Olağan dönemlerden farklı olarak, olağanüstü dönemlerde temel hak ve hürriyetlerin durdurulmasında "kanun" şartı aranmamıştır. Dolayısıyla olağanüstü dönemlerde temel hak ve hürriyetler Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile de sınırlandırılabilir.

Cevap D

2. Anayasa Mahkemesi, iki bölüm ve Genel Kurul halinde çalışır. Genel Kurul, Başkan veya başkanın belirleyeceği Başkanvekili başkanlığında en az on üye ile toplanır. Siyasi partilere ilişkin davalar, iptal ve itiraz davaları, Yüce Divan yargılaması davalarına bakar.

Bireysel başvurular bölümlerde karara bağlanır. Her bölüm, bir başkanvekilinin başkanlığında yedi üyeden oluşur. Bölümler, başkanvekili başkanlığında dört üyenin katılımıyla toplanır ve salt çoğunluk ile karar alır.

Cevap C

3. Yazılı soru; yazılı olarak en geç on beş gün içerisinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanlığı yardımcılarını ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibarettir.

Cevap C

4. AYM'ye TBMM tarafından seçilecek olan üç üyenin seçim usulü şu şekildedir:

- 1. turda 2/3 çoğunluk aranır (400),
- 2. turda üye tam sayısının salt çoğunluğu aranır (301),
- 3. Turda, 2. turda en çok oy alan 2 aday arasından en fazla oy alan seçilir.

Görüleceği üzere, oylamanın üçüncü tura kalması halinde üye seçimi için nitelikli bir çoğunluk aranmamaktadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, 5 yıllık süre dolmadan da "seçimin yenilenmesi"ne karar verebilir. Seçimin yenilenmesi kararına günlük dilde "erken seçim kararı" da denmektedir. TBMM üye tamsayısının beşte üç çoğunluğu (360 MV) ile seçimlerin yenilenmesine karar verebilir. Savaş sebebiyle yeni seçimlerin yapılmasına imkân görülmezse, TBMM, seçimlerin bir yıl geriye bırakılmasına karar verebilir. Geriye bırakılması için alınacak kararda özel bir çoğunluk belirtilmediği için, basit çoğunlukla (toplantıya katılanların salt çoğunluğu) bu karar alınabilir.

TBMM Başkanı gizli ve en çok 4 turda yapılacak oylama ile belirlenir. Buna göre:

- İlk iki oylamada üye tamsayısının üçte iki (400)
- İlk iki turda adaylardan herhangi birisi bu çoğunluğu sağlayamazsa, üçüncü oylamada üye tamsayısının salt çoğunluğu aranır (301).
- Üçüncü oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için dördüncü oylama yapılır; dördüncü oylamada basit çoğunlukla (toplananların salt çoğunluğu ile) Başkan seçilmiş olur.

Görüleceği üzere Meclis Başkanının seçimi için yapılacak oylamanın üçüncü turunda nitelikli çoğunluk aranmaktadır.

Cevap E

5. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Yargıtay Genel Kurulunun kendi üyeleri arasından gizli oyla belirleyeceği beşer aday arasından Cumhurbaşkanı tarafından dört yıl için seçilir.

Cevap E

6. Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar (m. 13-16), kişi hakları ve ödevleriyle (m. 17-40) dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler (m. 66- 74)

Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenlenemez.

Bu bağlamda seçeneklerde belirtilen "ailenin korunması" hakkı, sosyal haklar içerisinde yer aldığı için,

Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenlenebilirken; konut dokunulmazlığı ile suç ve cezalara ilişkin esaslar kişi hakları ve ödevleri arasında düzenlendiği için, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenlenemez.

Cevap B

7. Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır.

- Millî güvenlik,
- kamu düzeni,
- suç işlenmesinin önlenmesi,
- genel sağlık ve
- genel ahlâkın korunması
- veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça;
- yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça;

haberleşme engellenemez ve gizliliğine dokunulamaz. Yetkili merciin kararı yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, karar kendiliğinden kalkar.

Cevap C

8. Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verme yetkisi 1982 Anayasasının ilk halinden bu güne dek Cumhurbaşkanının yetkilerinden biri olarak düzenlenmişken, seçeneklerde belirtilen diğer yetkiler ise, ilk kez 2017 Anayasa değişiklikleri ile Cumhurbaşkanına verilmiş yetkililerdir.

Cevap D

9. 10 sayılı Resmi Gazete hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne göre, kanunlar ayrıca bir yürürlük tarihi gösterilmemişse Resmi Gazete'de yayımlandığı gün yürürlüğe girer.

Cevap E

10. Meclis çalışmalarını yürütmek üzere bir Başkanlık Divanı oluşturulur. Bu nedenle seçimlerden sonra toplanan Meclis öncelikli olarak yemin işlemini gerçekleştirir; hemen ardından ise Başkanlık Divanı seçimine geçilir.

Siyasi parti grupları başkanlık için aday gösteremezler. Başkanlık makamına her milletvekili kendisi aday olabilir.

Başkanlık divanı siyasi parti gruplarının üye sayıları oranında katılmalarını sağlayacak şekilde kurulur. Başkanlık için bir yasama döneminde iki seçim yapılır. İlk seçilenin görev süresi iki, ikinci devre için seçilenin görev süresi o yasama döneminin sonuna kadardır.

Başkan seçilen milletvekilinin TBMM üyeliği devam eder ama tarafsızlığı dolayısıyla Başkan ve oturumu yöneten başkan vekilinin oy ve görüş bildirme hakkı yoktur.

Başkan ve Başkan vekillerinin parti üyelikleri devam eder ancak, üyesi buldukları partinin veya parti grubunun meclis içindeki veya dışındaki faaliyetlerine katılamazlar.

Bir dönem Meclis Başkanlığı yapan kişinin bir daha Başkanlığa aday olmasını engelleyici herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Cevap B

11. Vatandaşlar, siyasî parti kurma ve usulüne göre partilere girme ve partilerden ayrılma hakkına sahiptir. Parti üyesi olabilmek için onsekiz yaşını doldurmuş olmak gerekir.

Siyasî partiler, demokratik siyasî hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır.

Siyasî partiler önceden izin almadan kurulumlar ve Anayasa ve kanun hükümleri içerisinde faaliyetlerini sürdürürler.

Siyasî partilerin tüzük ve programları ile eylemleri,

- Devletin bağımsızlığına,
- ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne,
- insan haklarına, eşitlik ve hukuk devleti ilkelerine,
- millet egemenliğine,
- demokratik ve lâik Cumhuriyet ilkelerine aykırı olamaz,
- sınıf veya zümre diktatörlüğünü veya herhangi bir tür diktatörlüğü savunmayı ve yerleştirmey amaçlayamaz,
- suç işlenmesini teşvik edemez.

1982 Anayasası'nda siyasi partilerin tüzük ve programları ile eylemlerinin sosyal devlet ilkesine aykırı olamayacağını düzenleyen herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.

Cevap D

12. Meclis soruşturması, Cumhurbaşkanı yardımcılar ve bakanların görev suçu işledikleri iddiasıyla,

Yüce Divan'da yargılanabilmeleri için başvuru denetim yoludur. Soruşturma açılmasına karar verilmesi halinde, Meclisteki siyasî partilerin, güçleri oranında komisyona verebilecekleri üye sayısının üç katı olarak gösterecekleri adaylar arasından her siyasî parti için ayrı ayrı ad çekme suretiyle kurulacak on beş kişilik bir komisyon tarafından soruşturma yapılır.

Cevap B

13. B şıkkı, "kendiliğinden" ifadesi nedeniyle yanlıştır. Devamsızlık halinde milletvekilliği kendiliğinden sona ermez; en az TBMM üye tamsayısının salt çoğunluğu tarafından bu yönde bir karar alınması gerekir. C şıkkı, "tam sayının salt çoğunluğu" ifadesi nedeniyle yanlıştır. İstifa eden milletvekilinin düşürülmesi için adi çoğunluk, yani -151'den az olmamak şartıyla- toplantıya katılanların salt çoğunluğunun oyu yeterlidir. D şıkkındaki "bağdaşmazlık nedeniyle düşme" hali için de TBMM'nin bu yönde bir karar alması şarttır. E şıkkında belirtilen durum, 2010 Anayasa değişikliği ile düşme nedeni olmaktan çıkarılmıştır. Önceden, bir milletvekili partisinin kapatılmasına neden olursa hem milletvekilliği düşüyor hem de beş yıl boyunca herhangi bir siyasi partiye giremiyordu. 2010 değişikliği sonrasında, sözleri ve eylemleriyle partisinin kapatılmasına neden olan milletvekilinin milletvekilliği düşmez; kendisine sadece beş yıl boyunca herhangi bir partiye kurucu, üye, yönetici veya denetçi olma yasağı uygulanır.

Cevap A

14. İdare hukukunu düzenleyen Anayasal ilkeler:

- Merkezden yönetim ve yerinden yönetim ilkeleri
- Yetki genişliği ilkesi
- İdarenin kanuniliği
- İdarenin bütünlüğü ilkesi
- İdari Vesayet
- Kamu Tüzel Kişiliği
- İdarenin yargısal denetimi
- İdarenin mali sorumluluğu
- Memurun savunma hakkı

Cevap C

15. Herkes bilgi edinme hakkına sahiptir. Türkiye’de ikamet eden yabancılar ile Türkiye’de faaliyette bulunan yabancı tüzel kişiler, isteyecekleri bilgi kendileriyle veya faaliyet alanlarıyla ilgili olmak kaydıyla ve karşılıklılık ilkesi çerçevesinde, bu haktan yararlanırlar.

Kişinin izin verdiği hâller saklı kalmak üzere, özel hayatın gizliliği kapsamında, açıklanması hâlinde kişinin sağlık bilgileri ile özel ve aile hayatına, şeref ve haysiyetine, meslekî ve ekonomik değerlerine haksız müdahale oluşturacak bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır (B şıkkı).

Kurum ve kuruluşların, kamuoyunu ilgilendirmeyen ve sadece kendi personeli ile kurum içi uygulamalarına ilişkin düzenlemeler hakkındaki bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkının kapsamı dışındadır (C şıkkı).

Sivil ve askerî istihbarat birimlerinin görev ve faaliyetlerine ilişkin bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır. Ancak, bu bilgi ve belgeler kişilerin çalışma hayatını ve meslek onurunu etkileyecek nitelikte ise, istihbarata ilişkin bilgi ve belgeler bilgi edinme hakkı kapsamı içindedir (D şıkkı).

Kişinin çalışma hayatını ve mesleki onurunu etkileyecek nitelikte olanlar hariç olmak üzere yargı yolu kapalı olan işlemlerle ilgili bilgi veya belgeler bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır (E şıkkı)

Kurum ve kuruluşların faaliyetlerini yürütmek üzere, elde ettikleri görüş, bilgi notu, teklif ve tavsiye niteliğindeki bilgi veya belgeler, kurum ve kuruluş tarafından aksi kararlaştırılmadıkça bilgi edinme hakkı kapsamındadır.

Cevap A

16. İdari vesayet, iki ayrı kamu tüzel kişisi arasında söz konusu olur. Bir kamu tüzel kişisinin, başka bir kamu tüzel kişisini denetlemesidir. Hiyerarşi ise, aynı kamu tüzel kişisi içindeki bir üst’ün bir ast’ını denetlemesi, ona emir ve talimatlar vermesidir. Bu bağlamda seçeneklerde yer verilen Bakanın vali, valinin hukuk işleri müdürü, defterdar ve il jandarma komutanı üzerindeki yetkisi hiyerarşidir. Çünkü, valinin, hukuk işleri müdürünün, defterdar ve il jandarma komutanının ayrı bir kamu tüzel kişiliği bulunmamaktadır. B seçeneğinde belirtilen vali ile belediye başkanı arasındaki ilişki ise, idari vesayet ilişkisidir. Çünkü belediyenin ayrı bir kamu tüzel kişiliği bulunmaktadır.

Cevap B

17. Kuruma, gerçek ve tüzel kişiler başvurabilirler. Başvuru sahibinin talebi üzerine başvuru gizli tutulur.

Kuruma, illerde valilikler, ilçelerde kaymakamlıklar aracılığıyla da başvurulabilir.

Dava açma süresi içinde yapılan başvuru, işleme başlanmış olan dava açma süresini durdurur.

HERKES idareyle ilgili şikayetlerinin giderilmesi istemiyle Kamu Denetçiliği Kurumuna başvurabilir.

Başvuru; başvuru sahibinin adı ve soyadı, imzası, yerleşim yeri veya iş adresini ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için vatandaşlık kimlik numarasını, yabancılar için pasaport numarasını, başvuru sahibi tüzel kişi ise tüzel kişinin unvanı ve yerleşim yeri ile yetkili kişinin imzasını, varsa, merkezi tüzel kişilik numarasını ve yetki belgesini içeren TÜRKÇE dilekçe ile yapılır.

Cevap D

18. Anayasa'nın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler:

- Olağanüstü hallerde ve savaş hallerinde çıkarılan CB kararnameleri
- YAŞ'ın terfii işlemleri ile kadrosuzluk nedeniyle emekliye ayırma kararları (16 Nisan 2017 Anayasa değişikliği ile "Yüksek Askeri Şuranın kararları yargı denetimi dışındadır" ifadesi Anayasadan çıkarılmıştır. Böylece artık, YAŞ'ın kararları yargı denetimini açılmıştır. Ancak sadece, terfii işlemleri ve kadrosuzluk nedeniyle emekliye ayırma kararlarına karşı yargı yolu kapalıdır.

Bu iki durum hariç,

- YAŞ'ın ilişik kesme kararlarına karşı yargı yoluna başvurulabilir).
- Hakimler ve Savcılar Kurulunun kararları (Anayasada yapılan 2010 değişikliği ile sadece meslekten çıkarma kararına karşı yargı yolu açılmıştır)
- Yüksek Hakem Kurulu'nun kararları
- Kamu Görevlileri Hakem Kurulu'nun kararları
- Spor federasyonları tahkim kurulları kararları
- Yüksek Seçim Kurulu kararları
- Sayıştay'ın bütçe uygulamalarına ilişkin kararları

Cevap E

19. Bir kamu hizmetinin masrafları, hasar ve zararı idareye ait olmak üzere, gelir üzerinden belli bir pay veya belirli bir ücret karşılığı özel kişiye görürülmesine müşterek emanet usulü denir. Müşterek emanette tesis idare tarafından kurulmakta, muhtemel zarar idare tarafından üstlenmekte, özel kişiye ise belirli bir gelir garantisi sağlanmaktadır. Belediye tiyatroları müşterek emanete örnek olarak verilebilir.

Cevap C

20. 1982 Anayasası'na göre, Danıştay kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmeleri hakkında iki ay içinde düşüncesini bildirmekle görevlidir. 1999 yılında yapılan Anayasa değişikliği öncesinde, imtiyaz için Danıştay'ın "inceleme" yapması gerekiyordu. 1999 değişikliği ile Danıştay'ın yetkisi hafifletilmiştir.

Cevap B

21. Belediye Meclisinin imtiyaz kararının yürürlüğe girmesi için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın onayı gerekmektedir. 29/11/2018 tarihli ve 7153 sayılı Kanun değişikliğinden önce bu onayı İçişleri Bakanlığı vermekteydi.

Cevap C

22. Ülkemizde idari kolluk ve adli kolluk ayrı ayrı örgütlenmiş değildir. Esas itibarıyla idari kolluk görevi yapan polis, jandarma, sahil güvenlik ve gümrük muhafaza kuvvetleri belirli bir soruşturma kapsamında savcının emrine girer. Adli kolluk, kanunların suç saydığı eylemlerin işlenmesinden sonra ve adli soruşturma amacıyla yürütülen bir faaliyettir.

Kolluk kuvvetleri ADLİ KOLLUK görevini yerine getirirken Cumhuriyet Savcısının emir ve talimatlarına göre hareket etmekle yükümlüdür.

Cevap D

23. Adaylık devresi içinde veya sonunda ilişkileri kesilenler (sağlık nedenleri hariç) 3 yıl süre ile Devlet memurluğuna alınmazlar.

Cevap C

24. Kademe ilerlemesinin durdurulması: Fiilin ağırlık derecesine göre memurun, bulunduğu kademedeki ilerlemesinin 1 - 3 yıl durdurulmasıdır.

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- Göreve sarhoş gelmek, görev yerinde alkollü içki içmek,
- Özürsüz ve kesintisiz 3 - 9 gün göreve gelmemek,
- Görevi ile ilgili olarak her ne şekilde olursa olsun çıkar sağlamak,
- Amirine veya maiyetindekilere karşı küçük düşürücü veya aşağılayıcı fiil ve hareketler yapmak,
- Görev yeri sınırları içinde herhangi bir yeri toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz kullanmak veya kullandırmak,
- Gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenlemek,
- Ticaret yapmak veya Devlet memurlarına yasaklanan diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunmak,
- Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak,
- Belirlenen durum ve sürelerde mal bildiriminde bulunmamak,
- Açıklanması yasaklanan bilgileri açıklamak,
- Amirine, maiyetindekilere, iş arkadaşları veya iş sahiplerine hakarete bulunmak veya bunları tehdit etmek,
- Diplomatik statüsünden yararlanmak suretiyle yurt dışında, haklı bir sebep göstermeksizin ödeme kabiliyetinin üstünde borçlanmak ve borçlarını ödemedeki tutum ve davranışlarıyla Devlet itibarını zedelemek veya zorunlu bir sebebe dayanmaksızın borcunu ödemediği yurda dönmek,
- Verilen görev ve emirleri kasten yapmamak,
- Herhangi bir siyasi parti yararına veya zararına fiilen faaliyette bulunmak.

Siyasi partiye üye olmak, devlet memurluğundan çıkarmayı gerektirecek bir eylemdir.

Cevap E

25. Konu unsuru, işlemin doğurduğu hukuki sonucu ifade eder. İdarenin belirli bir durumda alması gereken karar, işlemin konu unsuru oluşturur. Örneğin, DMK'da, görev yerine sarhoş gelen memura kademe ilerlemesinin durdurulması cezası verilmesi öngörülmüştür. Kademe ilerlemesinin durdurulması cezası yerine memuriyetten çıkarma cezası verilmesi, işlemi konu unsuru bakımından sakatlayacaktır. Bu bağlamda çoğul gebelik durumunda analık iznine ek olarak iki hafta izin verilmesi gerekirken altı hafta ek izin verilmesi de işlemi konu unsuru yönünden hukuka aykırı kılacaktır.

Cevap D

26. İdare adına işlem yapabilmek için Anayasa ya da kanunlar tarafından açıkça yetkilendirilmiş olmak gerekir. Yetkili bir kişi/makam, yetkili olduğu konuda, yetkili olduğu yerde ve zaman diliminde işlem tesis ederse işlem yetki yönünden geçerli olur.

İdari iş bölümüne açıkça aykırı bir biçimde alınan idari kararlarda ağır ve bariz yetki tecavüzünden söz edilir. Yetki tecavüzünün ağır ve bariz olması halinde, alınan idari kararın yok hükmünde olduğu kabul edilmektedir. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kamu ihalelerine katılma yasağı verilmesi halinde ortaya çıkan sakatlık hali, ağır ve bariz yetki tecavüzüdür. Çünkü burada bu kararın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından alınması gerekirdi.

Cevap A

27. Bir işlem o işlemi tesis eden makam tarafından kaldırılabilir gibi, o makamın hiyerarşik üstü tarafından da kaldırılabilir. Kural olarak, vesayet makamlarına denetimi altındaki bir makamın işlemlerini kaldırma yetkisi verilmez.

Cevap E

28. Birden fazla iradenin katılımıyla oluşan işlemler ise kurul (kollektif) işlem olarak adlandırılır. İdare içindeki kurulların, meclislerin, encümenlerin aldığı kararlar kurul işlem kategorisini örneklendirir.

Burada esasen bütün iradelerin aynı yönde olmasına gerek yoktur; kanunun öngördüğü karar çoğunluğunun sağlanması yeterlidir.

Cevap D

29. Kamulaştırma, taşınmazın gerçek karşılığının nakden ve peşin olarak ödenmesi suretiyle yapılır. İstisnası:

- Tarım reformunun uygulanması,
- Büyük enerji ve sulama projeleri
- İskân projelerinin gerçekleştirilmesi,
- Yeni ormanların yetiştirilmesi,
- Kıyıların korunması ve turizm

amacıyla amacıyla yapılan kamulaştırmalarda taksitlendirme mümkün. Fakat, Geçimini işlediği topraktan sağlayan küçük çiftçinin doğrudan işlediği toprağın bedeli herhalde peşin ödenir.

Cevap E

30. Genel bütçeye dahil idareler, özel bütçeli idareler, özel idareler (il özel idareleri) ve belediyeler, satım, kira, trampa, mülkiyetten gayri aynı hak kurulması ve taşıma işleri gibi gelir elde ettiği işlerde Devlet İhale Kanunu'na dahildir; yapım, mal ve hizmet alımı gibi harcama yapılacak işlerde ise Kamu ihale Kanunu'na tabidir.

Cevap A

31. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'na göre, idari para cezası uygulanabilmesi için failin kabahat sayılan fiili işlediği sırada en az 15 yaşını doldurması gerekir.

Cevap B

32. Anayasaya göre İdare, kuruluş ve görevleri ile bir bütündür ve kanunla düzenlenir (AY m. 123).

Kamu tüzel kişiliği ise, kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile kurulur.

Cevap D

33. Göç İdaresi Başkanlığı, merkezi idare içerisinde yer alan bir kuruluşken (5018 s.k. Ek Cetvel 1);

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Türkiye Bilimler Akademisi, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu merkezi idarenin dışında kalan, ayrı kamu tüzel kişiliği bulunan kuruluşlardır (5018 s.k. Ek Cetvel 2).

34. 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararnamesine göre, Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması halinde, yenisi seçilene kadar en yaşlı Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanlığına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanı'nın ait yetkileri kullanır.

Cumhurbaşkanının hastalık ve yurtdışına çıkma gibi sebeplerle geçici olarak görevinden ayrılması hallerinde, Cumhurbaşkanının görevlendirdiği yardımcısı Cumhurbaşkanına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanı'nın ait yetkileri kullanır.

Cevap E

35. İdari İşler Başkanlığı şu birimlerden oluşur:

- 1) Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü
- 2) Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü
- 3) Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü
- 4) Destek ve Mali Hizmetler Genel Müdürlüğü
- 5) Koruma Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Cevap A

36. İdarenin hukuka uygunluğunun, düzenli ve verimli şekilde yürütülmesinin ve geliştirilmesinin sağlanması amacıyla, Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak kurulan Devlet Denetleme Kurulu,

- Cumhurbaşkanının isteği üzerine, tüm kamu kurum ve kuruluşlarında (2017 Anayasa değişikliği ile Silahlı Kuvvetler de artık faaliyet kapsamı içine alınmıştır)
- sermayesinin yarısından fazlasına bu kurum ve kuruluşların katıldığı her türlü kuruluşta,
- kamu kurumu niteliğinde olan meslek kuruluşlarında,
- her düzeydeki işçi ve işveren meslek kuruluşlarında,
- kamuya yararlı derneklerle vakıflarda,

her türlü idari soruşturma, inceleme, araştırma ve denetlemeleri yapar.

Yargı organları ve iştirakler, Devlet Denetleme Kurulu'nun faaliyeti alanı dışındadır.

Cevap B

37. Millî Güvenlik Kurulu; Cumhurbaşkanının başkanlığında, Cumhurbaşkanı yardımcıları, Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri Bakanları, Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanlarından kurulur.

Cevap C

38. Yükseköğretim Kurulu Başkanı, Cumhurbaşkanı tarafından Kurul üyeleri arasından dört yıl için seçilmektedir.

Cevap A

39. Anayasa'da düzenlenen idari kurumlar:

- Kamu Denetçiliği Kurumu
- Yüksek Hakem Kurulu
- Kamu Görevlileri Hakem Kurulu
- Yüksek Seçim Kurulu
- Devlet Denetleme Kurulu
- Milli Güvenlik Kurulu

- Yükseköğretim Kurulu
- TRT
- RTÜK
- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları
- Diyanet İşleri Başkanlığı
- Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
- Üniversiteler
- Hakimler ve Savcılar Kurulu
- Danıştay
- Sayıştay
- Ekonomik ve Sosyal Konsey

Cevap D

40. Kurulun sekreteryaya hizmetleri Adalet Bakanlığı tarafından yerine getirilir.

Cevap C

41. Sosyal Güvenlik Kurumu'nun kamu tüzel kişiliği 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı karanamesi ile düzenlenmiştir.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve üniversitelerin kamu tüzel kişiliği Anayasa'da;

Yükseköğretim Kurulu ve Kamu Denetçiliği Kurumu'nun kamu tüzel kişiliği ise, kanunla düzenlenmiştir.

Cevap E

42. Sayıştay'ın dairelerince verilen ilamlar Sayıştay temyiz kurulunda temyiz olunur. Temyiz süresi, ilamın ilgiliye tebliğinden itibaren altmış gündür.

Cevap D

43. 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'na göre; il ve ilçe kurulması kurulması, kaldırılması, merkezinin belirtilmesi ve adının değiştirilmesi ve bir ilçenin başka bir ile bağlanması kanun çıkarılması gerekir.

İl ve ilçe sınırlarının düzenlenmesi ise, Cumhurbaşkanlığı onayı ile olur.

Cevap C

44. Bakan yardımcılarını, istisnai memurdur. En az dört yıllık yüksek öğrenim mezunu, özel sektörde veya kamuda en az 5 yıl görev yapmış kişiler arasından Cumhurbaşkanlığı kararı ile atanır. Bakana karşı sorumludur. Sayısı birden fazla olabilir.

Cevap E

45. 2575 sayılı Danıştay Kanunu'na göre, Danıştay'ın yürütmeye ilgili işleri Cumhurbaşkanlığı aracılığı ile yürütülür.

Cevap B

46. Mahalli idarelerin seçilmiş organlarının organlık vasfına ancak yargı kararı ile son verilebilir.

Hakkında görev suçu nedeni ile soruşturma ve kovuşturma açılan yerel organları İçişleri Bakanı geçici olarak görevden uzaklaştırabilir.

Cevap E

47. İl genel meclisi, her yılın ocak ayında yapılacak toplantısında il özel idaresinin bir önceki yıl gelir ve giderleri ile hesap ve işlemlerinin denetimi için kendi üyeleri arasından gizli oyla ve üye sayısı üçten az, beşten çok olmamak üzere bir denetim komisyonu oluşturur. Komisyon, her siyasî parti grubunun ve bağımsız üyelerin il genel meclisindeki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşur.

Komisyon, çalışmasını Şubat ayı sonuna kadar tamamlar ve buna ilişkin raporunu, izleyen ayın on beşine kadar meclis başkanlığına sunar.

Vali, mart ayı toplantısında bir önceki yıla ait faaliyet raporunu il genel meclisine sunar. Faaliyet

raporundaki açıklamalar, meclis üye tam sayısının dörtte üç çoğunluğuyla yeterli görülmezse, yetersizlik kararıyla görüşmeleri kapsayan tutanak, meclis başkanı tarafından gereği yapılmak üzere İçişleri Bakanlığına gönderilir.

Görülebileceği üzere, vali hakkındaki yetersizlik kararı komisyon tarafından değil, il genel meclisi tarafından verilmektedir.

Cevap E

48. Muhtar, mahalle sakinlerinin gönüllü katılımıyla ortak ihtiyaçları belirlemek, mahallenin yaşam kalitesini geliştirmek, belediye ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilişkilerini yürütmek, mahalle ile ilgili konularda görüş bildirmek, diğer kurumlara işbirliği yapmak ve kanunlarla verilen diğer görevleri yapmakla yükümlüdür. Belediye sınırları içinde nüfusu 500'ün altında mahalle kurulamaz.

Cevap D

49. Belediye Kanunu'na göre, yıllık çalışma programına alınan işlerle ilgili kamulaştırma kararlarını alma yetkisi belediye encümenine aittir.

Cevap B

50. İl özel idaresinin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etme yetkisi "Vali"ye aittir.

Cevap A

51. Mahalli idareler seçimleri serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre, yargı yönetim ve denetimi altında yapılır.

İl genel meclisi ve belediye meclisi üyelikleri için yapılan seçimlerde, onda birlik baraj uygulamalı nispi temsil sistemi, belediye başkanlığı seçiminde ise çoğunluk sistemi uygulanır.

Cevap A

52. Köy Kanunu'na göre, köyün isteğe bağlı işlerini zorunlu iş haline getirme yetkisi "Köy Derneği"ne aittir.

Cevap C

53. Belediye Kanunu'na göre, belediye başkanıyla en-cümen arasındaki anlaşmazlıkları karara bağlama yetkisi "Belediye Meclisi"ne aittir.

Cevap E

54. Büyükşehir belediye meclisi, her ayın ikinci haftası önceden meclis tarafından belirlenen günde muttat toplantı yerinde toplanır. Bütçe görüşmesine rastlayan toplantı süresi en çok yirmi, diğer toplantıların süresi en çok beş gündür. Meclis kendi belirleyeceği bir ay tatil yapabilir.

Mutat toplantı yeri dışında toplanılmasının zorunlu olduğu durumda üyelere önceden bilgi vermek kaydıyla belediye hudutları dahilinde meclis başkanının belirlediği yerde toplantı yapılır. Ayrıca, toplantının yeri ve zamanı muttat usullerle belde halkına duyurulur.

Büyükşehir belediye başkanı, acil durumlarda lüzum görmesi halinde belediye meclisini bir yılda üç defadan fazla olmamak ve her toplantı bir birleşimi geçmemek üzere toplantıya çağırır. Olağanüstü toplantı çağırısı ve gündem en az üç gün önceden meclis üyelerine yazılı olarak duyurulur ve ayrıca muttat usullerle ilan edilir. Olağanüstü toplantılarda çağırıcıyı gerektiren konuların dışında hiçbir konu görüşülemez.

Cevap B

55. Fonksiyonda malın fiyatı arttıkça, $3/P$ değeri düşecektir ve bu nedenle fiyat ile talep edilen miktar arasında ters yönlü ilişki vardır. Bu durumda talep kanununa uygun bir maldır. Y malının fiyatı arttığında, X malının talebi de artacaktır ve bu durumda Y malı X malının ikamesi olduğu için çapraz fiyat esnekliği pozitifdir. Aynı şekilde Z malının fiyatı arttığında X malının talebi artacağı için Z malı da ikame maldır ve çapraz fiyat esnekliği pozitifdir.

X malının talep eğrisi negatif eğimlidir ancak gelir arttığında malın talebi azalmaktadır ve söz konusu mal düşük maldır. Bu durumda mal giffen olmayan bir düşük maldır.

Cevap E

56. Bir firma $3P$ üretim yapıyor ise, 12 firma $12 \cdot 3P = 36P$ üretim yapmaktadır ve bu piyasa arz eğrisini vermektedir. Piyasa talep fonksiyonu ise $Q = 4000 - 4P$ olacaktır. Piyasa dengesi için arz ve talep fonksiyonu eşitlendiğinde;

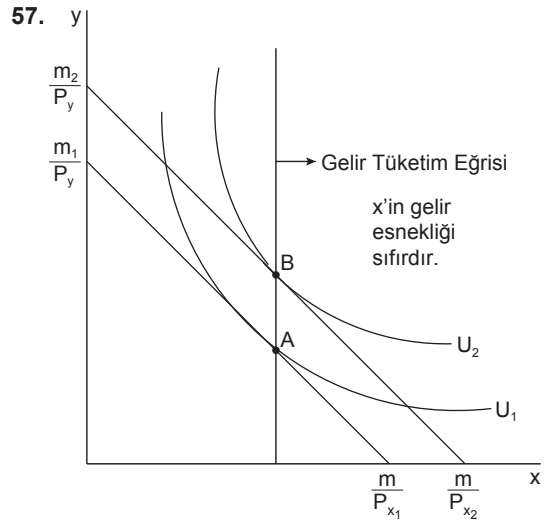
$$36P = 4000 - 4P$$

$$40P = 4000 \text{ ve } P = 100 \text{ çıkacaktır.}$$

Arz veya talep fonksiyonunda piyasa fiyatı 100 olarak yazıldığında denge miktar 3600 olarak elde edilecektir.

$$Q = 36 \cdot 100 = 3600$$

Cevap D

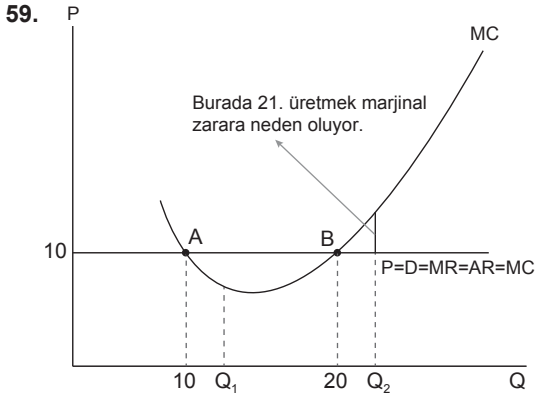
Soruda verildiği şekli ile gelir tüketim eğrisi yukarıdaki şekilde çizilecektir. Bu durumda gelirdeki değişimlere rağmen, A noktasından B noktasındaki dengeye giderken, X malının talep miktarı değişmemiştir. Bu durumda X malının gelir esnekliği sıfır olacaktır. Gelir esnekliği sıfır olan bir malın engel eğrisi yatay eksene paralel olarak çizilecektir ve bu durumda X malının engel eğrisinin eğimi de sıfır olacaktır. Gelirdeki yüzdesel artışın tamamı Y malına gidecektir ve Y malının talebindeki artış, gelirdeki artıştan daha büyük olacağı için Y malının gelir esnekliği birden büyük olacaktır. Y malı normal bir mal olduğu için gelirdeki artış Y malının talep eğrisini sağa doğru kaydıracaktır.

Y malının engel eğrisinin tam dik olabilmesi için, Y malının gelir esnekliğinin sonsuz olması gerekir, bu nedenle D şıkkı yanlıştır.

Cevap D

58. Soruda verilen ifade firmanın ölçeğini değiştirerek bir maliyet avantajı sağlamadığını, firmanın bulunduğu sektörün genişlemesinin bir sonucu olarak maliyetlerin düştüğünü açıklamaktadır. Bu durumda pozitif dışsal ekonomi söz konusu olacaktır ve LRAC eğrisi bir bütün olarak aşağıya doğru kayacaktır.

Cevap A

Şekilde tam rekabetçi firmanın dengesini sağladığı nokta MR ve MC eğrilerinin kesiştiği B noktasıdır. A noktasında da MR ve MC eşitliği sağlanmış olmasına rağmen, ikinci sıra koşul gereği dengenin MC eğrisinin pozitif eğimli olduğu yerde olması gerekmektedir.

Firmanın dengesinin sağlanmasının ardından kar zarar durumuna bakılacaktır. Tam rekabetçi firma ortalama maliyet eğrisinin denge noktasında B noktasının neresinden geçeceğine bağlı olarak aşırı kar, zarar minimizasyonu, normal kar veya kapanma noktasında üretim yapıyor olabilir. Bunların hangisinin gerçekleştiğinin bilinebilmesi için bir bilgi bulunmamaktadır. Bu nedenle kesin doğru olan ifade B şıkkında verilmiştir.

Cevap B

60. Oligopol karşılıklı olarak birbirine bağımlı olan az sayıda firmanın faaliyette bulunduğu piyasayı ifade etmektedir. Oligopolde mallar tam ikame olabildiği gibi, yakın ikame de olabilmektedir. Malların yakın ikame olması durumunda "Farklılaştırılmış Oligopol", malların tam ikame olması durumunda ise "Saf Oligopol" gerçekleşmiş olacaktır. B şıkkında kesinlikle ifade edildiği için oligopol için yanlış bir ifadedir.

Cevap B

61. Harcanabilir gelirden bir birim değişim meydana geldiğinde, tüketim harcamalarında 0,70 birim değişimin meydana gelmesi marjinal tüketim eğiliminin $c = 0,70$ olduğu anlamına gelmektedir. Bu durumda diğer veriler sabitken, marjinal tasarruf eğilimi $s = 0,30$ olarak bulunmaktadır. Diğer yandan tüketim fonksiyonu $C = C_0 + c.(Y_d)$ şeklinde yazıldığında, tasarruf fonksiyonu

$S = -S_0 + s.(Y_d)$ şeklinde yazılmaktadır. Fonksiyon harcanabilir gelire göre açıldığında,

$S = -S_0 + s.(Y + Tr - T)$ şekline geldiğinden soruya göre toplam tasarruflar,

$$S = -300 + 0,30.(8000 + 500 - 1500)$$

$$S = -300 + 0,30.(7000)$$

$$S = -300 + 2100$$

$$S = 1800 \text{ olarak bulunur.}$$

Cevap A

62. Monetaristlere göre merkez bankasının işsizlik oranını (U) sürekli olarak doğal işsizliğin (UN) altında tutabilmesi için "sürekli olarak" genişletici para politikası izlemesi gerekir. Bu durumda adaptif işçiler sürekli parasal genişlemenin yarattığı etkileri algılayamaz halde olacaklarından (sürekli kısa dönemde kalacaklarından) işsizlik de doğal işsizliğin sürekli altında kalır. Ancak böyle bir uygulama yapıldığında bunun ekonomiye çok ciddi bir zararı da olacaktır: O da her seferinde daha yüksek bir enflasyon sorunun doğacak olmasıdır. Keza Monetarizmde, izlenen genişletici para politikasının uzun dönemde işsizliği ve hasılayı etkilemezken, her seferinde daha yüksek bir enflasyon sorunu yaratmasına "hızlandırma hipotezi" adı verilmektedir. Hızlandırma hipotezi kimi zaman şöyle de tanımlanır: "Merkez bankasının işsizliği sürekli olarak doğal işsizliğin altında tutabilmek için her seferinde daha yüksek bir enflasyona katlanmak zorunda olması" durumudur. A seçeneğindeki hataya düşmeyiniz. A seçeneği Monetarizmin ana önermesidir. Eğer A seçeneğindeki politika izlenirse, işsizlik doğal işsizliğe eşit olur. Ancak soru bu durumu sormamaktadır.

Cevap B

63. GSYİH kriterini esas alan kaynak kriterine göre elde edilen yatırım – tasarruf özdeşliğine göre bir ekonomide yabancı tasarrufların iki kaynağı bulunur. Bunlardan ilki dış ticaret açığının var olması iken ikincisi ise net faktör gelirlerinin sıfırdan küçük olmasıdır. Bu nedenle ekonomide eğer $M > X$ ve/veya Giden Faktör Gelirleri $>$ Gelen Faktör Gelirleri ise bu ekonomide kesinlikle yabancı tasarruflar bulunmaktadır. Keza, yabancı tasarruflar (SF) matematiksel olarak şöyle hesaplanır:

$$SF = (M - X) + (\text{Giden Faktör Gelirleri} - \text{Gelen Faktör Gelirleri}).$$

Cevap B

64. IS – LM modelinde politikalarda özel durumlar analizine göre maliye politikası iki durumda dışlama (crowding out) sorunu yaratmamaktadır. Bunlardan ilki yatırımların faize duyarlı olması ($b = 0$) durumu iken, ikincisi ise para talebinin faize sonsuz duyarlı olması ($h = \infty$) yani likidite tuzağı durumudur. Buna göre $b = 0$ durumunda politika faizi etkilemesine rağmen yatırımlar faizden etkilenmediği için maliye politikası dışlama yaratmazken, $h = \infty$ durumunda ise politika faizinde bir artış meydana getirmediği için dışlama doğmamaktadır. Öncüllerde yer alan II numaralı $h = 0$ durumunda ise maliye politikası tam dışlama sorunu yaratmaktadır.

Cevap C

65. Neo – Keynesyen J. Tobin'in geliştirdiği Q teorisinde Q değerini dolayısıyla yatırımları üç unsur etkilemektedir. Bunlar ve yarattıkları etkiler şöyledir:

- **Kurumlar vergisi oranı** \downarrow → Dağıtılabilir Kâr \uparrow ; Hisse senedi ve tahvillere olan talep ile bunların fiyatı \uparrow ; Firmanın piyasa değeri \uparrow ; Q \uparrow ; I \uparrow .
- **Para arzı (M_s)** \uparrow → Hisse senedi ve tahvillere olan talep ile bunların fiyatı \uparrow ; Firmanın piyasa değeri \uparrow ; Q \uparrow ; I \uparrow .
- **Faiz oranı (i)** \downarrow → Hisse senedi ve tahvillere olan talep ile bunların fiyatı \uparrow ; Firmanın piyasa değeri \uparrow ; Q \uparrow ; I \uparrow .

Üç husus da Q değerini dolayısıyla yatırımlar üzerinde yaratacağı etkiyi hisse senedi ve tahvillere olan talebi diğer bir deyişle menkul kıymetlere olan talebi etkilemek suretiyle yaratmaktadır.

Cevap E

66. Likidite tuzağında bulunan bir ekonomide şunlar ortaya çıkar:

- Faiz beklenen minimum faize iner.
- Parayı elde tutmanın fırsat maliyeti minimum olur.
- Spekülatif para talebi maksimum olur.
- Para talebinin faize duyarlılığı (h) sonsuz hale gelir.
- Para talep eğrisi ile LM eğrisi yatay eksene paralel olur. Bu iki eğrinin eğimi sıfır, esnekliği sonsuz olur.
- Para arzındaki değişimler artık faizi, yatırımları ve hasılayı artık etkileyemez hale gelir.
- Para politikası tam etkisiz hale gelir.
- Parasal genişlemenin likidite ve hasıla etkisi sıfırdır.
- Tahvil fiyatları maksimum hale gelir.
- Hane halkının piyasadan tahvil alımları tamamen durur kesilir.
- Hane halkı tüm mali servetini elde nakit biçiminde tutmaya başlar.
- Maliye politikası ise faizi etkilemez hale geldiğinden dışlama (crowding out) sınırlanır. Dolayısıyla,
- Maliye politikası tam etkin hale gelir.
- Çarpan mekanizması tam etkin hale gelir.

Cevap A